

Toelichting bij de wijzigingsvoorstellen voor de CDA-Statuten

Overzicht van de belangrijkste wijzigingen

Vast te stellen door het Congres en de Partijraad op 1 november 2003

Inleiding

Bijgaand heeft u de op 23 mei jongstleden door het Partijbestuur geformuleerde voorstellen tot wijziging van de Statuten, het Huishoudelijk Reglement en de Kandidaatstellingsreglementen ontvangen. De besluitvorming over deze voorstellen vindt plaats tijdens het Congres en de Partijraad op 1 november dit jaar. Deze toelichting geeft u een overzicht van de belangrijkste voorgestelde wijzigingen, die hierna kort worden toegelicht.

Tot 10 september aanstaande staat voor Gemeentelijke en Provinciale Afdelingen en Gelieerde Organisaties de mogelijkheid open schriftelijk amendementen op de wijzigingsvoorstellen in te dienen bij het Partijbestuur. Reglementair wordt enkel de Gemeentelijke Afdelingen de mogelijkheid geboden amendementen in te dienen op de voorgestelde tekst van de Statuten en het Huishoudelijk Reglementen en wordt enkel de Provinciale Afdelingen de mogelijkheid geboden amendementen in te dienen op de voorgestelde tekst van de Kandidaatstellingsreglementen. Het Partijbestuur heeft er echter voor gekozen zowel Gemeentelijke als Provinciale Afdelingen als Gelieerde Organisaties in de gelegenheid te stellen amendementen in te dienen op het gehele pakket van voorgestelde wijzigingen. Gemeentelijke Afdelingen kunnen eventuele amendementen zelfstandig indienen, dus zonder de weg langs de Provinciale Afdeling te bewandelen.

Tijdens de vergadering van 22 september 2003 voorziet het Partijbestuur de ingediende amendementen van een preadvies. De amendementen voorzien van een preadvies worden uiterlijk op 4 oktober aanstaande aan u toegestuurd. Op 1 november 2003 worden de voorstellen tot wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement aan het Congres ter besluitvorming voorgelegd en op dezelfde dag worden de voorstellen tot wijziging van de Kandidaatstellingsreglementen aan de Partijraad ter besluitvorming voorgelegd.

In het navolgende wordt allereerst de voorgeschiedenis van deze Statutenwijziging kort beschreven, worden de algemene uitgangspunten behandeld die door het Partijbestuur zijn gehanteerd en wordt onder meer ingegaan op besluitvorming in de Partijraad van 3 november 2001, die aan deze Statutenwijziging ten grondslag ligt. Vervolgens wordt er globaal een overzicht gegeven van de wijzigingen zoals die door het Partijbestuur met betrekking tot de Statuten, het Huishoudelijk Reglement en de Kandidaatstellingsreglementen worden voorgesteld.

Voorgeschiedenis

Het Partijbestuur heeft naar aanleiding van de besluitvorming in de Partijraad van 3 november 2001 een Statutencommissie ingesteld, die als taak heeft meegekregen het voorbereiden van de door de besluitvorming in de Partijraad noodzakelijk geworden Statutenwijziging.

Omdat de Statuten, het Huishoudelijk Reglement, de Kandidaatstellingsreglementen en de Standaardreglementen een samenhangend geheel van regels zijn en daarom niet los van elkaar gezien kunnen worden heeft de commissie ervoor gekozen niet alleen wijzigingsvoorstellen voor te bereiden met betrekking tot de Statuten, maar ook met betrekking tot de overige bovengenoemde Reglementen. Al deze regelingen tezamen behelzen een groot aantal bepalingen.

Vandaar dat de commissie ervoor gekozen heeft naast de commissie twee werkgroepen in het leven geroepen, te weten de Werkgroep Statuten/Huishoudelijk Reglement en de Werkgroep Reglementen. Deze werkgroepen hebben als taakopdracht meegekregen het doen van concrete voorstellen aan de commissie. De commissie is dankbaar voor de inbreng die de vertegenwoordigers van de provinciale afdelingen in deze werkgroepen hebben geleverd. De commissie heeft gefunctioneerd als een coördinerend orgaan, die de voorstellen van de beide Werkgroepen heeft behandeld en die uiteindelijk verantwoordelijk is geweest voor het formuleren van de definitieve wijzigingsvoorstellen aan het Partijbestuur.

De Statutencommissie bestaat uit: mevr. mr. W.N. Kip (voorzitter), drs. G. van den Berg, mr. H.G. Cloudt, mr. L.J. Klaassen, H.J. Mes, drs. D. van der Staaij en mevr. mr. L.C.A. Stevens-Meewis. Het secretariaat van de commissie is in handen van mevr. mr. M. Kip.

Het Partijbestuur is de commissie zeer erkentelijk voor de door haar verrichte werkzaamheden. Omdat het Partijbestuur de door de commissie gedane wijzigingsvoorstellen op 23 mei jongstleden ongewijzigd heeft overgenomen kan waar in deze notitie gesproken wordt over de commissie, ook Partijbestuur worden gelezen.

Algemene uitgangspunten

De commissie heeft bij het formuleren van haar wijzigingsvoorstellen verscheidene zowel inhoudelijk als technische uitgangspunten gehanteerd. Begonnen wordt met het uiteenzetten van de uitgangspunten die inhoudelijk van aard zijn en vervolgens worden de uitgangspunten die technisch van aard zijn behandeld.

De commissie is bij het formuleren van haar wijzigingsvoorstellen uitgegaan van de onderstaande inhoudelijke uitgangspunten:

1. De besluiten die in het recente verleden zijn genomen door de Partijraad, het Congres en het Partijbestuur omzetten in concrete voorstellen tot wijziging.
2. Het vergroten van de invloed van de leden.
3. Het decentraliseren van verscheidene bevoegdheden.
4. De Reglementen aanpassen aan de bestaande praktijk, omdat de huidige Statuten en bijbehorende Reglementen op verscheidene punten niet meer up-to-date zijn.
5. De Statuten en bijbehorende Reglementen ontdoen van bepalingen die nog stammen uit de fusietijd en die toentertijd zijn opgenomen als beschermingsbepalingen voor de drie fuserende partijen, maar die nu niet meer nodig zijn.
6. Het waar mogelijk vereenvoudigen van bestaande procedures.

7. Het harmoniseren van procedures, met name in het geval van kandidaatstelling.
8. Het beperken van het aantal bepalingen in de Statuten, door de hoofdzaken te blijven regelen in de Statuten, maar de uitwerking ervan te verplaatsen naar het Huishoudelijk Reglement dan wel naar de Kandidaatstellingsreglementen dan wel naar de Statuten en Reglementen van bijzondere organen en bijzondere organisaties.

De in het verleden genomen besluiten

Partijraad 3 november 2001

De Partijraad heeft op 3 november 2001 in het kader van de partijvernieuwing de volgende beslissingen genomen:

1. Gedifferentieerd lidmaatschap

- a. Invoeren van een variant van het lidmaatschap, te weten donateurs van het CDA. Deze donateurs zijn geen lid van de partij, maar leveren wel een financiële bijdrage. Hun gegevens worden landelijk beheerd.
- b. Invoeren van een meerpersonen-lidmaatschap. Dit houdt in dat als één persoon uit het samenlevingsverband zich aanmeldt als lid iedereen uit datzelfde samenlevingsverband die daar belangstelling voor heeft en die thuis woont, voor een lage meerprijs ook volwaardig lid kan worden. De mee-leden hebben (dezelfde) individuele verenigingsrechten als gewone leden.
- c. Invoeren van een proeflidmaatschap. Voor een gereduceerd tarief kunnen potentiële leden één jaar lang lid zijn van het CDA. Ze hebben dan dezelfde rechten als gewone leden.

Voorstel van de commissie:

ad.a/b/c. De drie voorstellen zijn door de commissie overgenomen en in de voorstellen van de commissie verwerkt.

2. Meervoudige voordrachten

- a. De verkiezing van de partijvoorzitter en andere vacatures in het dagelijks bestuur van de partij, vinden altijd plaats op basis van meervoudige voordrachten.
- b. Voor alle organen en functies in politiek en openbaar bestuur worden duidelijke en heldere profielen vastgesteld, ook voor de selectie- en vertrouwenscommissies.
- c. Het traject van meervoudige voordrachten wordt ook gestart voor andere functies in het politieke bestuur (te weten de voorzitters van de provinciale en lokale afdelingen van het CDA).
- d. Aan alle gelieerde organisaties zal per brief gevraagd worden om 'meervoudige voordrachten' mogelijk te maken binnen de eigen organisatie.

Voorstel van de commissie:

ad. a. Het Dagelijks Bestuur bestaat in de regel uit vrijgekozen leden. Voor wat betreft de verkiezing van deze vrijgekozen leden stelt het de commissie voor statutair vast te leggen dat deze dient te geschieden op basis van een meervoudige voordracht. Zie verder sub c.

ad.b. De commissie onderkent het belang van het vaststellen van een duidelijke en heldere profielschets, maar is van mening dat op landelijk niveau het Partijbestuur hiervoor verantwoordelijk is en dat een bepaling hieromtrent niet thuishoort in de Statuten.

ad.c. Met betrekking tot het werken met meervoudige voordrachten voor andere functies in het politiek bestuur stelt de commissie voor om bij de verkiezing van een voorzitter van een

provinciale afdeling een meervoudige voordracht als uitgangspunt te nemen, maar om bij de verkiezing van de voorzitter van een gemeentelijke afdeling aan een meervoudige voordracht de "voorkeur" te geven. Voor het laatste is gekozen omdat het voor een gemeentelijke afdeling problematisch kan zijn minimaal twee geschikte kandidaten voor het voorzitterschap te vinden, die voor het vervullen van deze functie beschikbaar zijn. Het verplicht stellen van een meervoudige voordracht voor gemeentelijke afdelingen is in de ogen van de commissie dan ook een te zware eis.

ad.d Dit verzoek is reeds in een eerder stadium aan de gelieerde organisaties gedaan.

3. One Person One Vote

- a. Alle leden hebben toegang, spreek- en stemrecht op lokale, provinciale en landelijke ledenvergaderingen.
- b. De invoering van het stemmen op basis van OPOV (One Person, One Vote) maakt de integratie van de twee verschillende organen Congres en Partijraad mogelijk. Derhalve gaan Congres en Partijraad op in één landelijk orgaan, de Algemene Leden Vergadering.
- c. Ten behoeve van de kandidaatstelling voor de Eerste en Tweede Kamer en het Europees Parlement zal er een apart besluitvormend orgaan blijven bestaan in de vorm van een "voor-vergadering" (werktitel). Daar zal ook de gewogen stemming gehandhaafd blijven om een evenwichtige regionale vertegenwoordiging te behouden.
- d. De landelijke ledenvergadering wordt door een in te stellen onafhankelijk presidium geleid.
- e. Voor de landelijke ledenvergadering worden vaste vergaderlocaties op een centrale plaats aangewezen.
- f. De mogelijkheid wordt geïntroduceerd voor een lid per schriftelijke volmacht voor één ander lid te stemmen.
- g. De drempel om een ledenraadpleging te houden, wordt op 1% van het aantal leden gesteld.

Voorstel van de commissie:

ad.a De commissie stelt voor dat alle leden zowel toegang, spreek- en stemrecht krijgen op de algemene vergadering van de gemeentelijke en provinciale afdeling waaronder zij ressorteren als op het partijcongres. Hierdoor wordt recht gedaan aan het principe van One Person One Vote. Toch stelt de commissie voor om met betrekking tot het partijcongres naast het OPOV-systeem tevens het stemrecht van afgevaardigden van provinciale afdelingen te handhaven en dus over te gaan op een systeem dat een combinatie is van het OPOV-systeem en het afgevaardigden-systeem. De commissie is van mening dat een dergelijk gemengd systeem tegemoet komt aan de wens van het invoeren van een OPOV-systeem en daarnaast recht doet aan het belang van de inbreng van de provinciale afdelingen. De commissie stelt eveneens voor om met betrekking tot de algemene vergadering van de provinciale afdeling naast het OPOV-systeem het stemrecht van afgevaardigden van gemeentelijke afdelingen te handhaven en dus over te gaan van op een gemengd systeem om dezelfde reden als hierboven omschreven.

ad.b Het voorstel om het Partijraad en het Congres te integreren in één landelijke algemene vergadering wordt door de commissie overgenomen. Daarnaast stelt de commissie voor het te vormen orgaan de naam 'partijcongres' mee te geven.

ad.c Door een gemengd systeem voor te stellen is volgens de commissie een 'voor-vergadering' met betrekking tot de kandidaatstelling niet nodig, omdat door te blijven werken met een systeem van afgevaardigden de evenwichtige regionale vertegenwoordiging behouden blijft.

ad.d Het voorstel om een onafhankelijk presidium in te stellen ten behoeve van het partijcongres wordt door de commissie niet overgenomen. Het is onduidelijk welke rol zo'n

onafhankelijk presidium zou moet gaat vervullen, of het eigen bevoegdheden zou moeten krijgen en zo ja, hoe dat dan zou moeten worden vormgegeven en hoe deze bevoegdheden zich dan zouden moeten gaan verhouden met de bevoegdheden van andere organen. Krijgt zo'n presidium geen eigen bevoegdheden dan is de vraag wat het nut is van een dergelijk presidium. De commissie is dan ook van mening dat het invoeren van zo'n presidium onnodig complicerend is, zonder dat het aantoonbare toegevoegde waarde heeft.

ad.e De commissie stelt voor de vergaderlocaties van het partijcongres niet statutair vast te leggen, hetgeen natuurlijk niet wil zeggen dat dit de praktijk van het werken met vaste vergaderlocaties uitsluit.

ad.f Het voorstel om de mogelijkheid per volmacht te stemmen (her) in te voeren wordt door de commissie niet overgenomen. Nu de commissie een gemengd systeem voorstelt, waarbij een persoon zowel als lid een stem kan uitbrengen als eventueel als afgevaardigde namens de provinciale afdeling dan wel de gemeentelijke afdeling een stem kan uitbrengen, is het werken met volmachten volgens de commissie zowel deels overbodig als onpraktisch.

ad.g Het voorstel om de drempel voor een ledenraadpleging op 1% van het aantal leden te stellen wordt door de commissie overgenomen.

Partijbestuur

Naar aanleiding van de notitie 'vrij gekozen leden van het partijbestuur' is in augustus 2002 door het partijbestuur besloten het aantal vrijgekozen leden terug te brengen van 13 naar 9.

Voorstel van de commissie:

Dit voorstel is door de commissie overgenomen.

Wijzigingen van technische aard

De commissie is bij het formuleren van haar wijzigingsvoorstellen eveneens uitgegaan van de onderstaande uitgangspunten, die meer technisch van aard zijn:

1. Het harmoniseren van teksten en termijnen en het consistent gebruiken van dezelfde term in plaats van elke keer een andere term te gebruiken.
2. De Statuten en bijbehorende Reglementen ontdoen van bepalingen die ergens anders in de Statuten of de bijbehorende Reglementen ook al staan.
3. Het zoveel mogelijk laten vervallen van directe artikelenverwijzingen, onder meer ter voorkoming van het moeten wijzigen van de Kandidaatstellingsreglementen als bijvoorbeeld de Kieswet en daarmee de nummering van die wet wordt gewijzigd en ter voorkoming van het moeten aanpassen van de artikelverwijzingen in de Statuten, het Huishoudelijk Reglement etc. als bijvoorbeeld de Statuten worden gewijzigd. De commissie is van mening dat voor in ieder geval de Kandidaatstellingsreglementen een toelichting geschreven dient te worden welke aan de Kandidaatstellingsreglementen worden gehecht en waarin de exacte verwijzingen naar het desbetreffende artikelen in de Kieswet dan wel de Statuten dan wel het Huishoudelijk Reglement staan vermeld.
4. Het beperken van het (onnodig) gebruik van hoofdletters.
5. Bij zinsdelen als "artikel ...van de Statuten" het gedeelte "van de Statuten" laten vervallen indien dit overbodig is, dit om de leesbaarheid van de Statuten en bijbehorende Reglementen te vergroten.
6. Het opnemen van een lijst met definities in de Kandidaatstellingsreglementen, zodat het eenmaal gedefinieerde begrip niet telkens opnieuw uitgelegd hoeft te

worden, hetgeen de lengte van de zinnen beperkt en de leesbaarheid ten goede komt.

7. Bij de Kandidaatstellingsreglementen is er naar gestreefd elk onderdeel, bijvoorbeeld “de groslijst”, in de drie kandidaatstellingsreglementen hetzelfde artikelnummer te geven, dit om de gebruiksvriendelijkheid van deze reglementen te vergroten.

Wijzigingsvoorstellen

De Statutencommissie stelt de volgende belangrijke wijzigingen voor:¹

1. **Art. 5 lid 2 St j° art. 2 HR.²**

Aan de Statuten toevoegen dat de partij naast het gewone lidmaatschap andere vormen van lidmaatschap kent, te weten het meerpersonenlidmaatschap en het proeflidmaatschap en deze vormen uitwerken in het Huishoudelijk Reglement. Dit naar aanleiding van de besluitvorming in de Partijraad in november 2001.

2. **Art. 5 HR.**

Reglementair vastleggen dat de partij donateurs kent. Deze mensen zijn geen lid van de partij, maar leveren wel een financiële bijdrage aan de partij en zij worden als donateurs geregistreerd. Dit naar aanleiding van de besluitvorming in de Partijraad in november 2001.

3. **Art. 30 St.**

De Partijraad en het Congres samenvoegen tot één orgaan waardoor er één algemene vergadering van de partij ontstaat en het nieuw te vormen orgaan de naam ‘partijcongres’ meegeven. Dit naar aanleiding van de besluitvorming in de Partijraad in november 2001.

4. **Art. 27 St j° 19 lid 3 HR; art. 30 St j°22 HR.**

Invoeren van een gemengd stelsysteem bij het partijcongres en de algemene vergadering van de provinciale afdeling. Een gemengd stelsysteem houdt in dat alle leden dan wel alle leden van de provinciale afdeling stemrecht hebben en dat daarnaast de provinciale afdeling dan wel de gemeentelijke afdeling afgevaardigden mogen aanwijzen die een extra stem mogen uitbrengen namens de afdeling. De voorgestelde verdeelsleutel is zo afgestemd dat bij het partijcongres rond de 250 afgevaardigden van de provinciale afdelingen aanwezig kunnen zijn. **Het behouden dan wel invoeren van het OPOV-systeem bij de algemene vergadering van de gemeentelijke afdeling dan wel de wijk- en dorpsafdeling (art. 24 St).** Bij gemeentelijke afdelingen die gevormd worden door twee of meer wijk- en dorpsafdelingen wordt in het huidige systeem de algemene vergadering van de gemeentelijke afdeling gevormd door de afgevaardigden van die wijk- en dorpsafdelingen.

5. **Art. 114 St; art. 119 St.**

Voor het vaststellen dan wel wijzigen van het Huishoudelijk Reglement en de Kandidaatstellingsreglementen is een eenvoudige meerderheid van het partijcongres vereist. Op dit moment is voor een wijziging van deze Reglementen een tweederde meerderheid vereist. Voor een eenvoudige meerderheid is gekozen om de procedure tot wijziging te vereenvoudigen en de leden meer invloed te geven.

6. **Art. 34 lid 1 sub b St.**

¹ Er wordt uitgegaan van de voorgestelde (nieuwe) artikelvolgorde.

² St (Statuten), HR (Huishoudelijk Reglement); KR (Kandidaatstellingsreglement); j° (juncto; dit wil zeggen dat de genoemde artikelen in combinatie met elkaar gelezen dienen te worden).

De functie 2^e vice-voorzitter komt te vervallen. Dit is een erfenis uit de tijd van de fusie, waar drie partijen bij betrokken waren. **Het aantal mensen dat zitting heeft in het Dagelijks Bestuur blijft wel gelijk, omdat er in plaats van twee extra mensen drie extra mensen uit het Partijbestuur zitting nemen in het Dagelijks Bestuur (art. 34 lid 1 sub d St.).** Zo blijft het oneven aantal personen in het Dagelijks Bestuur gehandhaafd.

7. Art. 32 lid a sub 3 St.

Het maximaal aantal vrijgekozen bestuursleden wordt verminderd van 13 naar 9. Dit naar aanleiding van en besluit van het Partijbestuur in augustus 2002. Het maximale aantal stemhebbende leden van het Partijbestuur komt daarmee op 25 in plaats van de 30. Het verschil van vijf is een optelsom van het vervallen van de functie van 1^e vice-voorzitter en de vermindering van het aantal vrijgekozen leden met vier.

8. Art. 25 HR.

De procedure verkiezing vice-voorzitter zal gelijk worden getrokken met de procedure van de vrijgekozen leden, hetgeen inhoudt dat de aanwezige leden op het partijcongres tijdens de vergadering schriftelijk stemmen over de kandidaten. Op dit moment wordt er over de vice-voorzitters voorafgaand aan de Partijraad gestemd door alle stemhebbende leden van de Partijraad, die een stembiljet thuis gestuurd krijgen en deze voor een bepaalde datum dienen te retourneren. Deze procedure kan eigenlijk niet blijven bestaan omdat ieder lid stemhebbend lid wordt van het partijcongres, wat in zou houden dat als de procedure verkiezing vice-voorzitter niet gewijzigd wordt deze gelijk getrokken wordt met de procedure verkiezing voorzitter. Dat laatste is in de ogen van de commissie niet de meest wenselijke procedure voor de verkiezing van de vice-voorzitter. Vandaar dat de commissie voorstelt de procedure vice-voorzitter gelijk te trekken met die van de vrijgekozen leden.

9. De drie “landelijke” Kandidaatstellingsreglementen, te weten die met betrekking tot de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement worden samengevoegd in één Reglement. De kandidaatstellingsprocedure met betrekking tot de Eerste Kamer wordt in overeenstemming gebracht met de kandidaatstellingsprocedure Tweede Kamer en Europees Parlement, met dien verstande dat bij het versterkt Partijbestuur de extra afgevaardigde niet afkomstig is uit de provinciale afdeling, maar uit de provinciale staten. Dit houdt onder meer in dat de groslijst openbaar wordt, dat de Eerste Kamer een lijsttrekker krijgt, dat de extra afgevaardigden in het versterkt Partijbestuur (gewogen) stemrecht krijgen en dat het versterkt Partijbestuur niet meer de definitieve lijst vaststelt, maar de advieslijst. De gemeentelijke afdelingen krijgen nu ook de mogelijkheid invloed uit te oefenen op de volgorde van de kandidatenlijst.

De Statutencommissie stelt de volgende overige wijzigingen voor:

1. Art. 16 St j^o 7 HR.

Bepalen dat het Partijbestuur de enige instantie is die bevoegdheid is leden te royeren dan wel personen het lidmaatschap te weigeren, waarbij de provinciale afdeling een adviserende rol krijgt. Op dit moment is het zo geregeld dat als het verzoek tot royement is gedaan door een gemeentelijke afdeling casu quo wijkafdeling de provinciale afdeling bevoegd is de definitieve beslissing te nemen om over te gaan tot royement. Is het verzoek gedaan door een provinciale afdeling dan is het partijbestuur de bevoegde instantie. De reden om ervoor te kiezen het partijbestuur de enig bevoegde instantie te maken is dat personen lid worden van de landelijke

vereniging CDA en het daarom dus logisch is dat zij alleen door het landelijke CDA uit de vereniging gezet kunnen worden.

2. Art. 6 St j° 1 HR.

Aanmeldingen dienen te geschieden bij het CDA-bureau. De Statutaire bepaling is in overeenstemming gebracht met de bestaande bepaling in het Huishoudelijk Reglement. Daarnaast is het consistent dat als de ontzetting uit het lidmaatschap alleen landelijk kan gebeuren dat dit ook geldt voor de aanmelding als lid. Dit wil overigens niet zeggen dat leden zich niet meer kunnen aanmelden bij een gemeentelijke afdeling, maar verplicht gemeentelijke afdelingen deze inschrijving door te sturen naar het CDA-bureau

3. De bepalingen met betrekking tot de wijk- en dorpsafdelingen zo veel mogelijk te schrappen uit de Statuten en het Huishoudelijk Reglement, behoudens de gevallen dat er sprake is van deelgemeenteraadsverkiezingen, zoals in Amsterdam en in Rotterdam. Dit betekent niet dat deze wijk- en dorpsafdelingen ophouden te bestaan of niet meer kunnen worden opgericht, maar dit houdt in dat de gemeentelijke afdelingen verantwoordelijk worden voor het oprichten en instandhouden van wijk- en dorpsafdelingen. De gemeentelijke afdelingen dienen in zo'n geval afspraken te maken en dienen deze afspraken schriftelijk vast te leggen in bijvoorbeeld een convenant dan wel een reglement, waarin de bevoegdheidsverdeling tussen de afdelingen wordt geregeld.

4. Art. 20 St.

De standaardreglementen vast te laten stellen door het Partijbestuur in plaats van het partijcongres. Dit houdt een vereenvoudiging in van de procedure. De standaardreglementen zijn gebaseerd op de Statuten, het Huishoudelijk Reglement en de Kandidaatstellingsreglementen, welke worden goedgekeurd door het partijcongres. Daarnaast mogen de standaardreglementen geen bepalingen bevatten die strijdig zijn met de hierboven genoemde Statuten en Reglementen. De bevoegdheid de Standaardreglementen goed te keuren kan dus worden overgedragen aan het Partijbestuur zonder afbreuk te doen aan het democratisch gehalte van de totstandkoming van deze Reglementen.

5. Art. 25 St.

De bevoegdheid om aan te wijzen tot welk werkgebied van een nabij gevestigde afdeling een gemeente behoort, waar niet of niet meer een gemeentelijke afdeling bestaat gaat naar de provinciale afdeling, in overleg met het Dagelijks Bestuur. Is nu een bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur, in overleg met provinciale afdeling. Hier is door de commissie voor gekozen met het oog op het decentraliseren van bevoegdheden.

6. Art. 31 sub c St.

Raadpleging van alle leden kan gevraagd worden door 1% van de leden. Dit naar aanleiding van de besluitvorming in de Partijraad in november 2001.

7. Art. 80 St.

De leiding van de verkiezingen van de Eerste Kamer komt te liggen bij het Partijbestuur. Dat is op dit moment een bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur. Dit voorstel is conform de procedure bij de Tweede Kamer en het Europees Parlement.

8. Art. 65 St.

Gedeputeerden en wethouders dienen, ook nu het dualisme is ingevoerd, lid te zijn van de Bestuurdersvereniging.

9. Art. 176 St oud.

Afschaffing van de mogelijkheid dat bestuursleden als boventallig blijven functioneren na het wegvallen van de kwaliteit voor de benoeming.

10. **Het CDA-bureau is het secretariaat van de partij; de directeur van het CDA-bureau kan geen lid meer zijn van het bestuur.**
11. **Art. 52, 53, 54 HR.**
Het indienen van amendementen is opengesteld voor alle leden. Dit is een manier om de leden meer invloed te geven in de partij.
12. **Art. 52, 53, 54 HR.**
De termijn tussen het toesturen van de wijzigingsvoorstellen m.b.t. de verschillende reglementen wordt als volgt: Statuten 16 weken, Huishoudelijk Reglement 12 weken, Kandidaatstellingsreglementen 12 weken en statuten bijzondere organen 8 weken. Dit is geen echte wijziging, zij het alleen dat de bepaling met betrekking tot het Huishoudelijk Reglement twee mogelijkheden open liet en onduidelijk was welke van de twee bedoeld werd. De commissie heeft ervoor gekozen bij wijziging van het Huishoudelijk Reglement dezelfde termijn te hanteren als bij de wijziging van de Kandidaatstellingsreglementen.
13. **Art. 14, 18 HR.**
De voorzitter van de provinciale afdeling dient op basis van een meervoudige voordracht gekozen te worden. De voorzitter van een gemeentelijke afdeling bij voorkeur op basis van een meervoudige voordracht. Dit laatste omdat het voor een gemeentelijke afdeling problematisch kan zijn een meervoudige voordracht te realiseren.
14. **Het aantal gemeentelijke afdelingen dat een bepaald verzoek, bijvoorbeeld het bijeenroepen van een algemene vergadering van de provinciale afdeling, moet ondersteunen wordt teruggebracht van vijf naar drie.** Dit in verband met het feit dat bepaalde provincies een gering aantal gemeentelijke afdelingen kennen. **1 % van het aantal leden dan wel 3 provinciale afdelingen dan wel 10 gemeentelijke afdelingen wordt ingevoerd als vereiste bij bepaalde verzoeken.** Dit is gedaan om de procedures te harmoniseren. Op dit moment is het de ene keer 5 provinciale afdelingen en de andere keer 10 gemeentelijke afdelingen die dergelijke verzoeken kunnen doen, hetgeen een voortvloei is van de structuur die momenteel gehanteerd wordt met betrekking tot de Partijraad en het Congres.
15. **Art 7 KR.**
Voor leden van de vertrouwenscommissie vervalt verschoningsrecht in het geval er bijvoorbeeld een familielid in de tweede graad solliciteert en dient het desbetreffende lid van de vertrouwenscommissie zich terug te trekken uit de commissie.
16. **Art. 7 KR.**
Een lid van het Partijbestuur mag geen lid meer zijn van de vertrouwenscommissie. Een lid van het bestuur van een provinciale dan wel gemeentelijke afdeling mag geen lid meer zijn van de vertrouwenscommissie.
17. **Art. 7 KR.**
Bij het Kandidaatstellingsreglement Gemeenteraad vervalt de mogelijkheid tot het instellen van een commissie die de kandidaatstelling voorbereid, maar in plaats daarvan ontstaat de mogelijkheid tot het instellen van een vertrouwenscommissie, wier bevoegdheden kunnen worden uitgebreid tot hetzelfde niveau als de commissie in het huidige Kandidaatstellingsreglement.
18. **Het verbod op het houden van acties tussen de vaststelling van de advieslijst en het stemmen over de definitieve lijst komt in de Kandidaatstellingsreglementen te vervallen.** Dit is een democratisch recht is.
19. **Art. 11A KR.**

De staartlijsten worden vastgesteld door de algemene vergadering van de provinciale afdeling in plaats van door middel van de procedure via de gemeentelijke afdelingen van die provincie. Dit houdt een vereenvoudiging in van de procedure.

20. Art. 102, 103 St.

Afschaffen van de quorumeis bij het partijcongres. Het hebben van een quorumeis is geen wettelijke verplichting. De achterliggende gedachte van een dergelijke eis is dat er op die wijze voor gezorgd kan worden dat als er heel erg weinig mensen bij een vergadering aanwezig zijn er geen beslissingen genomen kunnen worden. De kans dat er zo weinig mensen bij het partijcongres aanwezig zijn dat het onaanvaardbaar is dat zij beslissingen nemen is nihil.

17 juni 2003, Den Haag